

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging'

In Kruibeke en Zwijndrecht

Procesnota 1 (fase startnota)

Vlaamse
overheid

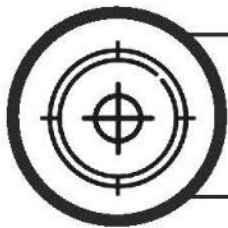
DEPARTEMENT
OMGEVING

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	Overlegstructuur	8
2.1	Planteam	8
2.2	Umicore – Sterhoek - Argex	8
2.3	Planbegeleidingsgroep	9
2.4	Publieke consultaties	9
3	Procesverloop en -aanpak	10
3.1	Startfase - startnota	10
3.2	Scopingfase	11
3.3	Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan	11
3.4	Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan	11
3.5	Goedkeuringsfase	12

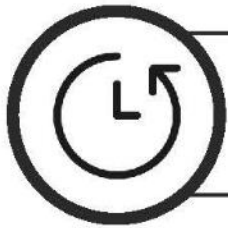
PLAN

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging'

Waarom maken we dit plan?
[**Planvoornemen**]

Dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) wordt opgemaakt om het storten van non-ferro slakken van het bedrijf Umicore Hoboken in de kleigroeve van Argex in Kruibeke mogelijk te maken. [Meer weten? zie startnota hoofdstuk 2. Planvoornemen](#)

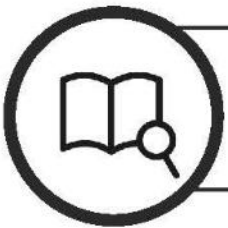
Wat ging er aan dit plan vooraf?
[**Historiek**]

De behoefte aan stortcapaciteit voor non-ferro slakken stelt zich op zeer korte termijn (2024). Verschillende locaties werden afgewogen. De kleigroeve van Argex is zeer dicht bij Umicore (Hoboken) en het transport kan (grotendeels) via de Schelde verlopen, waardoor de hinder beperkt kan blijven. [Meer weten over de historiek? Zie startnota hoofdstuk 3.](#)

Over welk gebied gaat het?
[**Plangebied**]

Het plangebied omvat voorlopig de contour van de Argex kleigroeve. [Een situering op kaart? Zie startnota hoofdstuk 2.](#)

Wat kunnen de effecten zijn?
[**Scoping**]

De mogelijke milieueffecten worden onderzocht in een milieubeoordeling die geïntegreerd wordt in het GRUP. [Meer weten over de milieubeoordeling? Zie startnota hoofdstuk 5.](#)

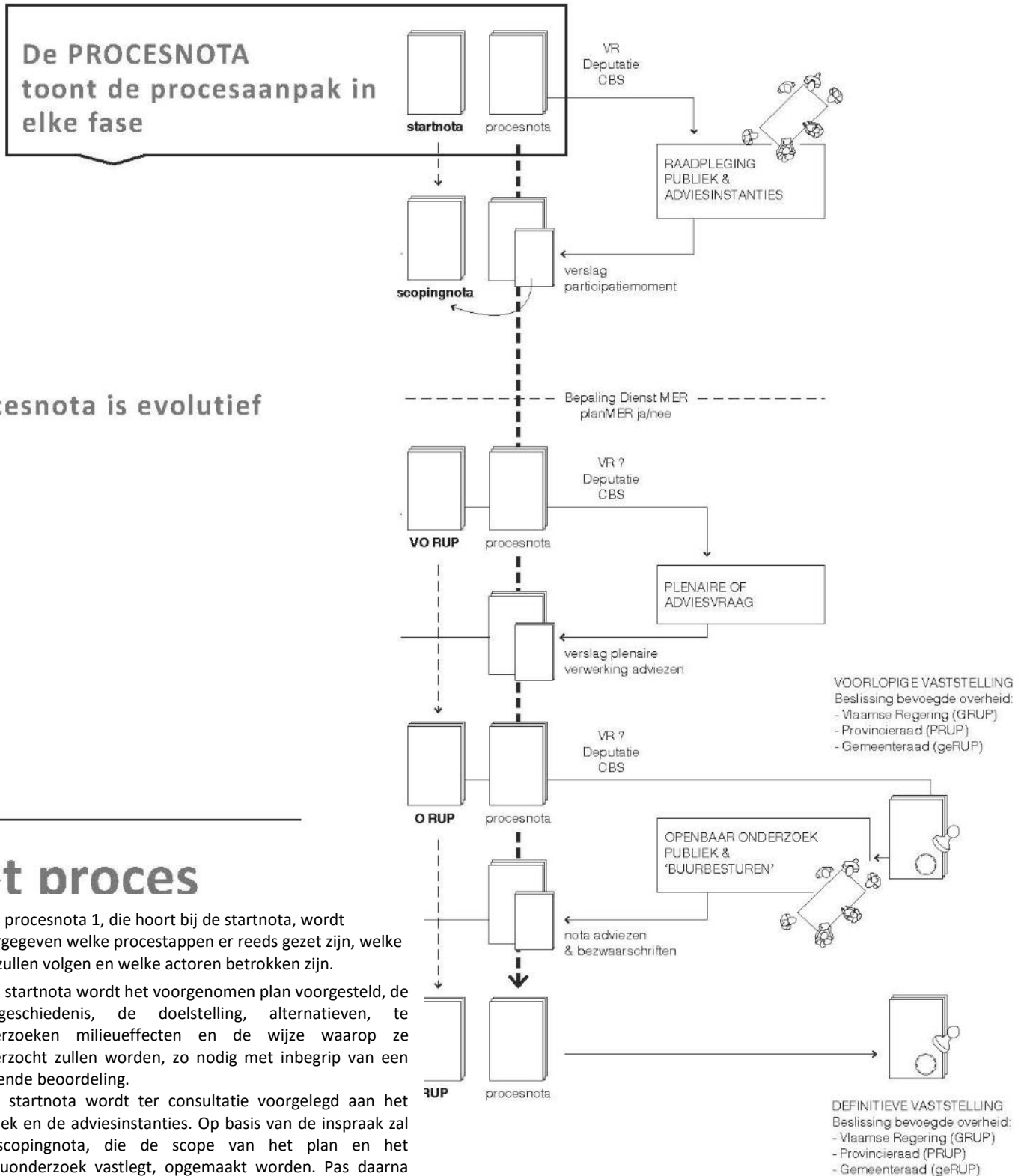

Het plan

Het voorgenomen plan is een aanpassing van het bestaande RUP (2012) in functie van het verruimen van het te bergen materiaal. Hierbij kunnen randvoorwaarden op vlak van milieukwaliteit, omvang en timing, nabestemming, mobiliteit, etc. voorzien worden.

& PROCES

Hoe ver staat het proces voor de opmaak van het GRUP?

De procesnota is evolutief

Het proces

In de procesnota 1, die hoort bij de startnota, wordt weergegeven welke procestappen er reeds gezet zijn, welke nog zullen volgen en welke actoren betrokken zijn.

In de startnota wordt het voorgenomen plan voorgesteld, de voorgeschiedenis, de doelstelling, alternatieven, te onderzoeken milieueffecten en de wijze waarop ze onderzocht zullen worden, zo nodig met inbegrip van een passende beoordeling.

Deze startnota wordt ter consultatie voorgelegd aan het publiek en de adviesinstanties. Op basis van de inspraak zal de scopingnota, die de scope van het plan en het milieuonderzoek vastlegt, opgemaakt worden. Pas daarna wordt het voorontwerp GRUP (en MER) opgemaakt.

Voor het uiteindelijke GRUP goedgekeurd wordt zal het nogmaals voorgelegd worden aan het publiek en de adviesinstanties.

Procesnota 1

Dit document is de procesnota 1 van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) 'Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging'. De procesnota 1 hoort bij de startnota en schetst het planproces dat doorlopen is om tot de startnota te komen. De procesnota schetst eveneens het vervolgproces zoals het naar verwachting zal worden doorlopen.

Een geïntegreerd planningsproces voor een GRUP kent 5 fases. De resultaten van elk van deze 5 fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van 5 nota's die elkaar opvolgen.

In deze procesnota is vooral informatie over het procesverloop en de procesaanpak.

In de startnota is de inhoudelijke informatie over het GRUP opgenomen. De startnota wordt voorgelegd aan alle betrokkenen in een participatiemoment en een publieke raadpleging. Iedereen kan dus kennismaken van het voorgenomen plan, opmerkingen formuleren en suggesties doen over doelstellingen, aanpak en onderzoek.

Het GRUP 'Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging' wordt voorbereid door het planteam, waarin de gemeenten Kruikebeke en Zwijndrecht, OVAM, De Vlaamse Waterweg, het Agentschap Natuur en Bos, de Vlaamse Milieumaatschappij en het departement Omgeving vertegenwoordigd zijn.

Het planteam bevaart voor de technische aspecten deskundigen van Umicore, Sterhoek en Argex. Umicore levert de nodige informatie over het eigen productieproces dat non-ferro slakken oplevert. Sterhoek is samen met DVW en Argex de uitbater van de Argex-groeve waarbij Sterhoek de eigenaar is van de groeve.

Voor de milieubeoordeling wordt ondersteuning geleverd door deskundigen van M-tech. Voor het procesverloop en de communicatie wordt ondersteuning geleverd door deskundigen van DenS Communicatie.

Opstartfase

Het geïntegreerd planningsproces van het GRUP 'Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging' wordt formeel opgestart met de goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering. Op dit moment is de eerste onderzoeksfase van dit GRUP doorlopen. De resultaten van dit eerste onderzoek zijn opgenomen in de startnota. Zowel start- als procesnota zijn te raadplegen op www.omgevingvlaanderen.be.

Contact en info:

Departement Omgeving

www.omgevingvlaanderen.be

omgevingsplanning@vlaanderen.be

02. 553 38 00

Graaf de Ferrarisgebouw,

Koning Albert II-laan 20, bus 7, 1000 Brussel

1 Inleiding

Voorliggend document is de procesnota die hoort bij de startnota voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in de zin van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening: GRUP 'Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging'.

De VCRO stelt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, het zogenaamde geïntegreerd planningsproces. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota
- 2° de scopingnota
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

In functie van het geïntegreerde planningsproces wordt een procesnota opgesteld die het volledige verloop van het planningsproces beschrijft. Het is een informatief en evolutief document dat in de loop van het planningsproces kan worden aangevuld. De procesnota geeft aan hoe het proces zal verlopen en bevat informatie over welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd zal worden en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie, en hoe en wanneer de informatieverstrekking zal verlopen als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

2 Overlegstructuur

2.1 Planteam

Het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld door een planteam dat volgens artikel 2.2.3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) kan bestaan uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens één ruimtelijk planner.

Het planteam voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Herstructurering Kleigroeve Argex – wijziging’ wordt gevormd door vertegenwoordigers van:

- Gemeente Kruibeke en Zwijndrecht
- DVW, De Vlaamse Waterweg
- OVAM, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
- VMM, de Vlaamse Milieumaatschappij
- Departement Omgeving (ruimtelijk planner en vertegenwoordigers team omgevingseffecten)

Het planteam is de motor van het planproces: het zorgt voor de opmaak van documenten, voor de voortgang van het proces en uit te voeren onderzoeken, voor de kwaliteitsbewaking en voor de communicatie met alle betrokkenen. Het planteam is ook verantwoordelijk voor de opmaak van de milieubeoordeling en de passende beoordeling die geïntegreerd verloopt als een onderdeel van het GRUP. Er is voorzien om het planteam in de volgende fase uit te breiden met vertegenwoordigers van het Departement Zorg en het Agentschap voor Natuur en Bos

Het planteam wordt voor de milieubeoordeling ondersteund door deskundigen van M-tech. Voor het procesverloop en de communicatie wordt ondersteuning geleverd door deskundigen van DenS Communicatie.

Het planteam is beperkt in samenstelling met het oog op een snelle en efficiënte werking gezien de dringendheid van de problematiek om tijdig over de nodige bergingscapaciteit te kunnen beschikken. Er is voorzien in de mogelijkheid om het planteam aan te vullen met een planbegeleidingsteam met een ruimere samenstelling. In de fase van de startnota is het planbegeleidingsteam nog niet samengesteld.

2.2 Umicore – Sterhoek - Argex

De nood van Umicore om op korte termijn, reeds in 2024, te kunnen beschikken over een stortplaats voor non-ferro slakken is de aanleiding voor het planproces. Gezien de techniciteit en de know-how van het bedrijf ter zake zal het planteam beroep doen op medewerkers van Umicore om te kunnen beschikken over de nodige informatie. Het planteam zal ook nagaan of de voorgestelde planopties tegemoet komen aan de noden van Umicore.

Umicore heeft, in toepassing van de mogelijkheden in het DABM, toestemming bekomen om het zogenaamde initiatiefnemerschap voor de opmaak van een plan-MER over te nemen van het Departement Omgeving. Umicore doet daarvoor een beroep op erkende deskundigen van M-tech. Die erkenning en de regelgeving ter zake garanderen een correcte en onafhankelijke inschatting van de milieueffecten. Vermits de milieubeoordeling en de planopmaak in een geïntegreerd planproces tot stand komen zullen de deskundigen van M-tech nauw betrokken worden bij de werkzaamheden van het planteam.

Sterhoek nv is de uitbater en eigenaar van de stortplaats op de voormalige kleigroeve Argex. Ook voor de stortplaats moet het planteam beroep kunnen doen op technische kennis en know-how over de locatie en de exploitatie ervan. Daarom worden ook medewerkers van Sterhoek nauw betrokken door het planteam.

Umicore en Sterhoek nv worden dus door het planteam nauw betrokken maar maken geen deel uit van het planteam.

2.3 Planbegeleidingsgroep

In de loop van het planproces zal een planbegeleidingsgroep worden samengebracht. Naast het planteam zal dan op geregelde momenten in het planproces ook teruggekoppeld met een ruimere groep van instanties en actoren: de planbegeleidingsgroep.

De planbegeleidingsgroep wordt doorheen het volledige planproces geïnformeerd door het planteam over de vorderingen van het planproces, over de uitgewerkte documenten en onderzoeken en over de planopties. Het planbegeleidingsteam kan hierover een terugkoppeling geven.

Sommige leden van de planbegeleidingsgroep treden ook op als adviesinstantie (over de startnota en het voorontwerp-GRUP). Hun aanwezigheid en inbreng in de planbegeleidingsgroep is geen voorafname op het formele advies.

Voor de planbegeleidingsgroep wordt voorlopig en onder voorbehoud de volgende samenstelling vooropgesteld:

- Provincies Oost-Vlaanderen, Antwerpen
- MOW en AWV
- Onroerend Erfgoed
- Georganiseerde bevolking / actiescomités / buurtbewoners
- Natuurverenigingen

2.4 Publieke consultaties

De startnota zal, zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, onderworpen worden aan een raadpleging van de bevolking gedurende 60 dagen. De startnota wordt dan ter inzage worden gelegd bij de gemeenten Kruikebeke en Zwijndrecht en digitaal ter beschikking gesteld op de website van het departement Omgeving. Tijdens deze publieke consultatie wordt een participatiemoment voorzien.

Na de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zal zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, een openbaar onderzoek van 60 dagen georganiseerd worden.

Bijkomende publieke participatiemomenten zijn mogelijk, bijvoorbeeld naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

3 Procesverloop en -aanpak

3.1 Startfase - startnota

In de startfase werden volgende stappen gezet:

1. Umicore heeft aangegeven nood te hebben aan stortmogelijkheden voor non-ferro-slakken die voortkomen uit het productieproces van de bedrijfssite in Hoboken. De slakken van Umicore kunnen ingezet worden als bouw materiaal, maar de afzet is doorheen de jaren aanzienlijk gedaald, onder meer als gevolg van verstrengde voorwaarden. Zo werden de non-ferroslakken in het verleden onder een grondstofverklaring toegepast als breuksteen langsheen oeverwanden ter versteviging ervan. Echter kon dit niet langer omwille van verstrengde normeringen. Daarnaast verkreeg Umicore een grondstofverklaring om deze non-ferroslakken te gebruiken in een geluidswal te Umicore Hoboken. Deze geluidswal zal volledig aangelegd zijn eind 2024. Als gevolg van dit alles heeft Umicore een geschikte stortplaats gezocht. De voormalige Argex-site die vlakbij Umicore gelegen is, blijkt daarvoor het meest geschikt. Umicore heeft in samenspraak met de beheerders van de Argex-site, de mogelijkheden onderzocht om een vergunning te bekomen om non-ferroslakken te storten. De stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP voor de kleigroeve laten dit niet toe omdat de non-ferroslakken niet beschreven staan als afvalstof hierin zodat een wijziging van het GRUP en bijgevolg de stedenbouwkundige voorschriften vereist is.
2. Departement Omgeving heeft een geïntegreerd planproces opgezet. De eerste stap daarin is het samenbrengen van een planteam. De opstartvergadering van het planteam vond plaats op 11 mei 2023. De samenstelling zal in de volgende fase worden verruimd met het Agentschap Natuur en Bos en het Departement Zorg. Naast de installatie van het planteam werd een eerste keer toelichting gegeven over het voorgenomen plan. Dat houdt een wijziging in van een bestaand GRUP uit 2012: GRUP herstructurering kleigroeve Argex. Dit GRUP bevat in de stedenbouwkundige voorschriften specifieke bepalingen over de mogelijkheden om, na ontginning de groeve op te vullen en daarna in te richten als natuurgebied en gemengd regionaal bedrijventerrein. Nu is er de vraag van Umicore om ook non-ferroslakken in de groeve te kunnen storten. De stedenbouwkundige voorschriften van het bestaande GRUP sluiten dit uit omdat de non-ferroslakken niet opgenomen zijn in de lijst van afvalstoffen die er kunnen gestort worden. Het planproces is erop gericht om deze optie te evalueren, de gevolgen ervan te onderzoeken, de alternatieven te onderzoeken en zo nodig de stedenbouwkundige voorschriften bij te stellen. Indien dit noodzakelijk blijkt, kunnen ook andere aanpassingen aan het GRUP worden overwogen. Zo zal bijvoorbeeld de reeds vergunde mogelijkheid om residu's van grondreiniging en niet reinigbare gronden te storten, meegenomen worden in de aanpassing. Daarnaast zijn voorlopig geen andere onderzoeksvragen gedetecteerd.
3. Op 2 juni 2023 vond een tweede planteam plaats en werd de aanzet van startnota besproken.
4. De verslagen van het planteam zijn opgenomen als bijlage bij deze procesnota.

3.2 Scopingfase

De startnota wordt na de goedkeuring door de Vlaamse Regering onderworpen aan een publieke consultatie van 60 dagen.

Tegelijk met deze publieke consultatie wordt advies gevraagd over de startnota en de procesnota aan:

- de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)
- de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen;
- de deputaties van de betrokken provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen;
- de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten Kruikeke en Zwijndrecht;
- de overige door de Vlaamse Regering aangewezen diensten.

Tijdens de publieke consultatie zal een publiek participatiemoment georganiseerd worden. Gezien de relatief beperkte omvang van het plan volstaat één moment op één centraal gelegen locatie.

Op basis van de adviezen en inspraakreacties zal het planteam de startnota daarna herwerken tot een scopingnota.

Het planteam maakt een nota waarin aangegeven wordt op welke wijze de inspraakreacties verwerkt zijn en gemotiveerd wordt waarom wel of niet op de vragen en opmerkingen ingegaan is bij de opmaak van de scopingnota. Dit verslag wordt toegevoegd aan de procesnota 2.

3.3 Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

In deze fase worden de milieueffecten van de verschillende planalternatieven onderzocht zoals aangegeven in de scopingnota. Mede op basis van de resultaten van dit milieueffectenonderzoek zal het planteam een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan opmaken dat daarna wordt voorgelegd aan een plenaire vergadering, zoals voorzien in de VCRO.

Parallel aan de plenaire vergadering zal het voorontwerp RUP toegelicht worden aan het planbegeleidingsteam.

Van de plenaire vergadering en het overleg met het planbegeleidingsteam wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt toegevoegd aan de geactualiseerde procesnota 3.

3.4 Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

Op basis van de conclusies van de plenaire vergadering over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan stelt het planteam een voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan op en een nota waarin aangegeven wordt op welke wijze rekening gehouden wordt met de adviezen van de plenaire vergadering.

Nadat de Vlaamse Regering het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vaststelt, wordt het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan een openbaar onderzoek van 60 dagen.

Het planteam kan ervoor opteren om tijdens het openbaar onderzoek een informatiemoment voor de bevolking te organiseren onder de vorm van een infomarkt in de betrokken gemeenten.

Na de beslissing over de voorlopige vaststelling wordt de procesnota geactualiseerd. Aan deze procesnota 4 wordt een nota toegevoegd waarin aangegeven is op welke wijze de Vlaamse Regering rekening gehouden heeft met de adviezen van de plenaire vergadering.

3.5 Goedkeuringsfase

Het planteam verwerkt de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek en maakt een voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan op. De neerslag van de wijze waarop de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek verwerkt zijn, wordt opgenomen in het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling.

De bevoegde minister vraagt het advies aan de Raad van State over het principiële goedgekeurde plan. Na de verwerking van het advies van de Raad van State beslist de Vlaamse Regering tot definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Na de definitieve vaststelling wordt de procesnota 5 opgesteld die het planningsproces afrondt.